

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 104 НА МС ОТ 10.05.2003 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА
НАРЕДБА ЗА УЧЕБНИЦИТЕ И УЧЕБНИТЕ ПОМАГАЛА**

Обн., ДВ, бр. 46 от 20.05.2003 г., в сила от 20.05.2003 г., изм. и доп., бр. 76 от 31.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., бр. 34 от 19.04.2005 г., в сила от 19.04.2005 г., попр., бр. 37 от 2005 г., изм., бр. 51 от 21.06.2005 г., в сила от 21.06.2005 г., бр. 14 от 14.02.2006 г., в сила от 14.02.2006 г., изм. и доп., бр. 89 от 3.11.2006 г., бр. 14 от 12.02.2008 г.

**МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:**

Чл. 1. Приема Наредба за учебниците и учебните помагала.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2005 г., бр. 14 от 2008 г.) Осигуряват се за безвъзмездно ползване:

1. по един комплект учебни помагала за всяко дете от подготвителна група или от подготвителен клас по чл. 20, ал. 1 от Закона за народната просвета;
2. по един комплект учебници и учебни помагала за всеки ученик от I до IV клас;
3. по един комплект учебници за всеки ученик от V до VII клас;
4. по един комплект учебници за всеки ученик със специални образователни потребности - със сензорни увреждания и с умствена изостаналост.

Чл. 3. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 76 от 2004 г., изм., бр. 34 от 2005 г., бр. 14 от 2008 г.) (1) Средствата за закупуване на комплектите по чл. 2 за държавните и общинските детски градини и училища се осигуряват от централния бюджет по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, финансиращи съответните детски градини и училища.

(2) Средствата за закупуване на комплектите по чл. 2 за частните детски градини и училища се осигуряват от централния бюджет чрез бюджета на Министерството на образованието и науката.

(3) По решение на първостепенния разпоредител с бюджетни кредити средствата за закупуване на комплектите по чл. 2 може да се предоставят на училищата или детските градини.

(4) Средствата за закупуване на учебните помагала по чл. 2, т. 1 за държавните и общинските детски градини и училища са включени в стандарта за едногодишна издръжка на едно дете в подготвителна група или в подготвителен клас.

(5) Определят се следните нормативи на средствата за закупуване на комплектите по чл. 2, т. 1 и 2:

1. за едно дете в подготвителна група/подготвителен клас - 31 лв.;
2. за ученик в I клас - 56 лв.;

3. за ученик във II клас - 78 лв., в т. ч. 27 лв. за учебни помагала;

4. за ученик в III клас - 85 лв., в т. ч. 36 лв. за учебни помагала;

5. за ученик в IV клас - 90 лв., в т. ч. 36 лв. за учебни помагала.

(6) Определят се следните нормативи на средствата за закупуване на комплектите по чл. 2, т. 3:

1. за ученик в V клас - 115 лв.;

2. за ученик в VI клас - 122 лв.;

3. за ученик в VII клас - 131 лв.

(7) Средствата по ал. 5 и 6 се предоставят в зависимост от срока на ползване на учебниците и учебните помагала, определен в чл. 5б.

(8) Реализираните икономии при закупуването на учебниците и учебните помагала може да се използват само за допълнително закупуване на учебници и учебни помагала, както и на учебна литература и пособия.

(9) Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити могат да предоставят и допълнителни средства по ал. 4, 5 и 6 в рамките на бюджетите си.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2004 г., бр. 34 от 2005 г., бр. 14 от 2008 г.) Учебниците и учебните помагала по чл. 2 се закупуват от първостепенните разпоредители или от училищата, като доставката се организира за учебниците и учебните помагала за определен учебен предмет и клас или по друг, избран от възложителя, начин при спазване на Закона за обществените поръчки.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2005 г., бр. 14 от 2008 г.) (1) Количеството на всяка доставка на учебници и учебни помагала по чл. 2 се определя съгласно заявки, направени до 15 април от:

1. държавните детски градини и училища до съответния първостепенен разпоредител с бюджетни кредити;

2. частните детски градини и училища до Министерството на образованието и науката;

3. общинските детски градини и училища до съответната община.

(2) До 30 юни общините представят в Министерството на образованието и науката информация за направените заявки и сроковете за доставката на учебниците и учебните помагала.

Чл. 5а. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2006 г., отм., бр. 14 от 2008 г.).

(2) (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2006 г., отм., бр. 14 от 2008 г.).

(3) (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2006 г., отм., бр. 14 от 2008 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2008 г.) За учебниците и учебните помагала по чл. 2, за които е прекратена процедурата за възлагане на обществена поръчка, заявките се разпределят пропорционално между другите учебници и учебни помагала в съответствие с посочения в заявките брой екземпляри.

Чл. 5б. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) (1) Продължителността за ползване на учебниците и учебните помагала по чл. 2, ал. 1 от децата и учениците е:

1. за учебните помагала - една учебна година;

2. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2008 г.) за учебниците за I клас по чл. 2, т. 2 - една учебна година;

3. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2006 г., бр. 14 от 2008 г.) за учебниците за II - VII клас по чл. 2, т. 2 и 3 - три учебни години;

4. (нова - ДВ, бр. 14 от 2008 г.) за учебниците по чл. 2, т. 4 - за срок, определен от министъра на образованието и науката.

(2) След приключване на учебните занятия за съответната учебна година учениците връщат учебниците, за които е определен срок за ползване, по-дълъг от една учебна година, в училището, от което са ги получили.

(3) Учениците са длъжни да полагат грижи за съхраняване на учебниците по ал. 2.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2008 г.) Когато ученикът не върне учебник по ал. 2 или при връщането му се установи, че поради неполагане на грижи от страна на ученика учебникът е негоден за следваща употреба, родителите (настойниците) на ученика възстановяват учебника или неговата стойност в училището, от което е получен учебникът. Училището възстановява сумата на съответния разпоредител, финансиращ доставката на учебници.

(5) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2006 г., отм., бр. 14 от 2008 г.).

Чл. 6. (1) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2008 г.).

(2) Училищата в сроковете за изготвяне проект на годишен бюджет заявяват необходимите средства за закупуване на учебници за училищните библиотеки.

(3) Училището осигурява от библиотеките си учебници за безвъзмездно ползване от учителите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2005 г., бр. 14 от 2008 г.) Учебниците от училищните библиотеки може да се предоставят за ползване до края на учебните занятия на ученици от VIII - XII (XIII) клас, чийто месечен доход на член от семейството е под установената за страната минимална работна заплата, при условия и по ред, определени с правилника на училището.

Чл. 7. (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) Условието и редът за оценяване и одобряване на учебници и учебни помагала се определят с наредба на министъра на образованието и науката и с наредба на министъра на културата.

Чл. 8. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2005 г., в сила от влизането в сила на акта на Министерския съвет по чл. 59, ал. 3 от Закона за защита на потребителите и за правилата за търговията относно образуването и прилагането на цените на учебниците и на учебните помагала, попр., бр. 37 от 2005 г., отм., бр. 14 от 2008 г.).

Чл. 9. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) (1) Директорите на училищата създават необходимата организация за опазване и възстановяване на учебниците, предоставени за ползване със срок над една учебна година, и на учебниците, предоставени за безвъзмездно ползване, съгласно чл. 6, ал. 3 и 4.

(2) Регионалните инспекторати по образованието упражняват контрол върху директорите на училищата за дейността им по ал. 1.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

(Нова - ДВ, бр. 34 от 2005 г.)

§ 1. По смисъла на постановлението:

1. "Комплект учебни помагала" е съвкупността от предназначения за едно дете от подготвителна група или от подготвителен клас учебни помагала по образователните направления.

2. "Комплект учебници и учебни помагала" е съвкупността от предназначения за един ученик от определен клас учебници по учебните предмети и учебни помагала, когато те са в единна система със съответния учебник.

3. (Нова - ДВ, бр. 89 от 2006 г., изм., бр. 14 от 2008 г.) "Комплект учебници" е съвкупността от предназначения за един ученик от определен клас учебници по учебните предмети.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Предишен § 1 - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) (1) Министърът на финансите да предостави от централния бюджет за 2003 г. допълнителни средства по бюджета на Министерството на образованието и науката в размер 2 000 000 лв. за осигуряване на учебниците по чл. 2, т. 1 и 3 .

(2) Министърът на финансите да извърши налагащите се промени по бюджета на Министерството на образованието и науката.

§ 3. (Предишен § 2 - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) Отменя се Постановление № 218 на Министерския съвет от 1994 г. за издаване и разпространение на учебници (обн., ДВ, бр. 86 от 1994 г.; изм. и доп., бр. 61 от 1997 г. и бр. 42 от 1999 г.).

§ 4. (Предишен § 3 - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) Изпълнението на постановлението се възлага на министъра на финансите, на министъра на образованието и науката и на министъра на културата.

§ 5. (Предишен § 4 - ДВ, бр. 34 от 2005 г.) Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 68 на Министерския съвет от 11 април 2005 г. за изменение и допълнение на Постановление № 104 от 2003 г. за приемане на Наредба за учебниците и учебните помагала

(ДВ, бр. 34 от 2005 г., в сила от 19.04.2005 г., попр., бр. 37 от 2005 г.)

§ 9. (1) Министърът на финансите да предостави от централния бюджет за 2005 г. допълнителни средства по бюджета на Министерството на образованието и науката в размер 14 918 000 лв. за осигуряване на учебниците и учебните помагала за учениците от II до IV клас.

(2) Министърът на финансите да извърши налагащите се промени по бюджета на Министерството на образованието и науката за 2005 г.

§ 10. Министърът на образованието и науката в едномесечен срок от влизането в сила на постановлението да внесе за приемане от Министерския съвет проект на акт по § 5.

§ 11. Изпълнението на постановлението се възлага на министъра на финансите, на министъра на образованието и науката и на министъра на културата.

§ 12. Комплектите учебни помагала за децата от подготвителната група или от подготвителния клас и комплектите учебници и учебни помагала за учениците от I до IV клас се осигуряват от началото на учебната 2005/2006 г.

§ 13. (Попр. - ДВ, бр. 37 от 2005 г.) Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 5, който влиза в сила от влизането в сила на акта на Министерския съвет по чл. 59, ал. 3 от Закона за защита на потребителите и за правилата за търговия относно образуването и прилагането на цените на учебниците и учебните помагала.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 115 на Министерския съвет от 15 юни 2005 г. за изменение и допълнение на нормативни актове

(ДВ, бр. 51 от 2005 г., в сила от 21.06.2005 г.)

.....

§ 16. Навсякъде в Постановление № 104 на Министерския съвет от 2003 г. за приемане на Наредба за учебниците и учебните помагала (обн., ДВ, бр. 46 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 76 от 2004 г., бр. 34 от 2005 г.; попр., бр. 37 от 2005 г.) думите "министъра на културата" се заменят с "министъра на културата и туризма".

.....

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 15 на Министерския съвет от 31 януари 2006 г. за изменение на нормативни актове на Министерския съвет

(ДВ, бр. 14 от 2006 г., в сила от 14.02.2006 г.)

.....

§ 16. Навсякъде в Постановление № 104 на Министерския съвет от 2003 г. за приемане на Наредба за учебниците и учебните помагала (обн., ДВ, бр. 46 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 76 от 2004 г., бр. 34 от 2005 г.; попр., бр. 37 от 2005 г.; изм., бр. 51 от 2005 г.) думите "министъра на културата и туризма" се заменят с "министъра на културата".

.....

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 286 на Министерския съвет от 24 октомври 2006 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет

(ДВ, бр. 89 от 2006 г.)

§ 3. (1) Учебниците за II - IV клас, както и учебниците за учениците със специални образователни потребности - със сензорни увреждания, с умствена изостаналост и с множество увреждания, които са одобрени преди влизането в сила на постановлението, се привеждат в съответствие с неговите изисквания. След изтичане на срока по § 1, ал. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за народната просвета те се оценяват и одобряват при условия и по ред, определени с наредба на министъра на образованието и науката.

(2) При условията и по реда на ал. 1 се оценяват и одобряват и учебните помагала, които са в единна система с учебниците.

§ 4. До одобряване на нови или преработени учебници при условията и по реда на § 3 в системата на народната просвета се ползват учебниците, одобрени преди влизането в сила на постановлението, като продължителността на ползването им се определя от министъра на образованието и науката в зависимост от съдържанието и техническите им характеристики.

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 14 на Министерския съвет

от 1 февруари 2008 г. за изменение и допълнение на Постановление № 104 на Министерския съвет от 2003 г. за приемане на Наредба за учебниците и учебните помагала

(ДВ, бр. 14 от 2008 г.)

§ 10. (1) Срокът на ползване на учебниците за II клас по учебните предмети "чужд език", "математика", "домашен бит и техника", "български език и литература" - за учебниците "Български език", предоставени за безвъзмездно ползване в системата на народната просвета до влизането в сила на постановлението, е до учебната 2009 - 2010 г. включително.

(2) Срокът на ползване на учебниците за IV клас по учебните предмети "човекът и природата", "човекът и обществото", "изобразително изкуство", "музика", "български език и литература" - за учебниците "Читанка", предоставени за безвъзмездно ползване в системата на народната просвета до влизането в сила на постановлението, е до учебната 2008 - 2009 г. включително.

(3) Срокът на ползване на учебниците за IV клас по учебните предмети "чужд език", "математика", "домашен бит и техника", "български език и литература" - за учебниците "Български език", осигурени за учебната 2008 - 2009 г., е една учебна година.

§ 11. Учебниците за V и VI клас, които са одобрени преди влизането в сила на постановлението, се привеждат в съответствие с изискванията на чл. 25, ал. 2 и чл. 28, ал. 4 и 5 от Наредбата за учебниците и учебните помагала (обн., ДВ, бр. 46 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2005 г. и бр. 14 и 89 от 2006 г.). След изтичането на срока по § 1, ал. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за народната просвета те се оценяват и одобряват при условията и по реда, определени с Наредба № 5 от 2003 г. за оценяване и одобряване на учебници и учебни помагала (обн., ДВ, бр. 49 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 72 от 2003 г., бр. 46 от 2004 г., бр. 1 и 49 от 2006 г. и бр. 33 от 2007 г.).

§ 12. Срокът за заявките по чл. 5, ал. 1 и срокът за предоставяне на информацията по чл. 5, ал. 2 за учебниците за VII клас за учебната 2008 - 2009 г. е 10 август 2008 г.